

Rolnummer : 7
Arrest nr. 4 van 25 oktober 1985

In zake : het verzoek van 7 juni 1982 van de Ministerraad gericht tot de Afdeling Bevoegdheidsconflicten van de Raad van State ten einde vast te stellen dat de Franse Gemeenschapsraad de hem toegekende bevoegdheden heeft overschreden door het aannemen van artikel 8 van het decreet van 8 september 1981 "tot bepaling van de erkenningsvoorwaarden van de lokale zenders", dat naar het Arbitragehof werd verwezen met toepassing van artikel 110 van de wet van 28 juni 1983.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit

de heren E. GUTT en J. DELVA, Voorzitters,
de heren W. CALEWAERT, J. SAROT, mevrouw I. PETRY, de heren J. WATHELET, D. ANDRE, F. DEBAEDTS, L. DE GREVE, K. BLANCKAERT, L.P. SUETENS en M. MELCHIOR, Rechters,
en de heer H. VAN DER ZWALMEN, Griffier,

onder voorzitterschap van Voorzitter E. GUTT,

heeft het volgende arrest gewezen :

I. Onderwerp.

Bij verzoekschrift van 7 juni 1982, gericht tot de Afdeling Bevoegdheidsconflicten van de Raad van State, vraagt de Ministerraad vast te stellen dat de Franse Gemeenschapsraad zijn bevoegdheid heeft overschreden door het aannemen van artikel 8 van het decreet van 8 september 1981 "tot bepaling van de erkenningsvoorwaarden van de lokale zenders", (décret fixant les conditions de reconnaissance des radios locales), bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 21 oktober 1981. Tevens verzoekt de Ministerraad de Raad van State te verklaren dat een conflict mogelijk is tussen dit decreet en de nationale wetgeving die op dat gebied dient te worden uitgevaardigd.

Overeenkomstig artikel 110 van de wet van 28 juni 1983 houdende de inrichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof, werd deze zaak naar het Arbitragehof verwezen.

Bij conclusie genomen ter terechtzitting van 19 september 1985, vraagt de Executieve van de Franse Gemeenschap het Hof "vast te stellen dat het niet in staat is uitspraak te doen", "te verklaren dat, in de huidige stand van de zaak, de wet, geïnterpreteerd in het licht van de parlementaire voorbereiding, en meer bepaald de artikelen 45, 46, § 1, lid 1, niet toelaten dat de zetel is samengesteld zoals blijkt uit het zittingsblad van 19 september 1985", en "de zaak te verwijzen naar de rol van het Hof opdat over de samenstelling van de zetel die kennis moet nemen van de zaak nr. 7 van de algemene rol, uitspraak zou worden gedaan door wie het toekomt".

II. De rechtspleging

De zetel, bestaande uit zeven rechters, werd door de voorzitter in functie samengesteld, overeenkomstig de artikelen 46, § 1, 49 en 50 van de wet van 28 juni 1983, bij beschikking van 13 december 1984, gewijzigd bij beschikking van 14 mei 1985 tengevolge van de tijdelijke verhindering van rechter BLANCKAERT.

Het verzoekschrift werd op 4 maart 1985 ter kennis gebracht van de overheden genoemd in de artikelen 59, § 1, en 113 van de organieke wet op het Arbitragehof.

De griffier van het Arbitragehof heeft in het Belgisch Staatsblad van 6 maart 1985 een bericht betreffende dit verzoekschrift in het Nederlands, in het Frans en in het Duits laten bekendmaken.

De Executieve van de Franse Gemeenschap heeft een memorie ingediend op 2 april 1985.

De Ministerraad heeft conclusies neergelegd ter griffie op 22 juli 1985.

De Executieve van de Franse Gemeenschap heeft conclusies neergelegd ter griffie op 17 september 1985.

Bij beschikking van 28 maart 1985 heeft het Hof de termijn binnen dewelke het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 30 september 1985. Bij beschikking van 25 september 1985 werd die termijn verlengd tot 31 maart 1986.

Bij beschikking van 11 juni 1985 heeft het Hof beslist dat de zaak in staat van wijzen is en de datum van de terechtzitting vastgesteld op 28 juni 1985. De partijen en hun raadslieden werden hiervan in kennis gesteld door de griffier van het Hof op 12 en 13 juni 1985.

Ter terechtzitting zijn verschenen :

- Mr. P. VAN OMMESLAGHE, advocaat bij het Hof van Cassatie, voor de Ministerraad;
- Mr. J. PERLBERGER, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Executieve van de Franse Gemeenschap.

Op deze terechtzitting hebben de rechters WATHELET en SUETENS verslag uitgebracht, respectievelijk in het Frans en het Nederlands.

Om de partijen in staat te stellen zich uit te spreken over de saisine van het Hof in het licht van artikel 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zoals van toepassing op het ogenblik van de indiening van het verzoekschrift, en van de artikelen 110 en 1 van de wet van 28 juni 1983, werd de verdere behandeling van de zaak verwezen naar de openbare terechtzitting van 19 september 1985.

Zijn ter terechtzitting van 19 september 1985 verschenen :

- Mr. P. VAN OMMESLAGHE en Mr. Ph. GERARD, advocaten bij het Hof van Cassatie, voor de Ministerraad;
- Mr. J. PERLBERGER, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Executieve van de Franse Gemeenschap.

Nadat Mr. PERLBERGER gesteld had dat hij ertoe gebracht werd de samenstelling van het Hof aan te vechten, en nadat Mr. VAN OMMEFLAGHE de wens had uitgedrukt schriftelijk te concluderen over dit tussengeschild, heeft het Hof de zaak "sine die" verdaagd.

Bij beschikking van 30 september 1985 heeft de voorzitter in functie de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting, om kennis te nemen van het in de conclusies van de Executieve van de Franse Gemeenschap opgeworpen tussengeschild.

Op 4 oktober 1985 heeft de Executieve van de Franse Gemeenschap aanvullende conclusies neergelegd ter griffie.

Het Hof heeft de behandeling van het tussengeschild vastgesteld op 22 oktober 1985. Partijen en hun raadslieden werden door de griffie van het Hof verwittigd op 3 en 7 oktober 1985.

Zijn ter terechtzitting van 22 oktober 1985 verschenen :

- Mr. P. VAN OMMEFLAGHE en Mr. Ph. GERARD, advocaten bij het Hof van Cassatie, voor de Ministerraad;
- Mr. J. PERLBERGER, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Executieve van de Franse Gemeenschap.

Op de zitting van 22 oktober 1985, heeft Mr. PERLBERGER tweede aanvullende conclusies neergelegd, en heeft Mr. VAN OMMEFLAGHE conclusies neergelegd.

De rechtspleging werd gevoerd overeenkomstig de artikelen 52 en volgende van de wet van 28 juni 1983 betreffende het gebruik der talen voor het Arbitragehof.

III. In rechte

A.1. De Executieve van de Franse Gemeenschap voert schending aan van artikel 46 van de wet van 28 juni 1983, in samenlezing met de artikelen 21, § 3, 45, 48, 49, 50, 57, 68, 92, 95, 105 en 111, omdat het Hof na 1 september zitting houdt in een samenstelling van, behoudens de voorzitter, vier nederlandstalige en twee franstalige leden.

Volgens de Executieve van de Franse Gemeenschap miskent een dergelijke samenstelling de jaarlijkse wisseling voorgeschreven bij de wet en is ze strijdig met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, omdat één der taalgroepen de meerderheid behoudt na verloop van de wettelijke termijn van 1 jaar.

De Executieve van de Franse Gemeenschap stelt buitendien dat de zetel zoals thans samengesteld, niet bevoegd is te oordelen over zijn eigen samenstelling. De Executieve vraagt bijgevolg de verzending van de zaak naar de rol van het Hof.

In haar tweede aanvullende conclusies vraagt de Executieve van de Franse Gemeenschap aan het Hof voor recht te zeggen dat, gedurende de periode van 1 september 1985 tot 31 augustus 1986, met inbegrip van de zaken die werden ingeleid voor 1 september 1985, het Hof zal samengesteld zijn uit de voorzitter in functie, drie leden van de Franse taalgroep en drie leden van de Nederlandse

taalgroep, waaronder de andere voorzitter.

De Executieve van de Franse Gemeenschap vraagt tevens aan het Hof vast te stellen "voor zoveel nodig, dat, wanneer het Hof uitspraak doet in voltallige zitting, de beslissende stem van de voorzitter die is van de voorzitter in functie, dit is, tussen 1 september 1985 en 31 augustus 1986, die van de voorzitter van de Franse taalgroep".

2. De Ministerraad vraagt dat akte ervan zou worden gegeven dat "hij zich gedraagt naar de wijsheid van het Hof met betrekking tot het tussengeschied".

B.1. De artikelen 21, 45, 46, 48, 49, 50, 57 en 111 van de organieke wet van 28 juni 1983 huldigen en organiseren op dwingende wijze het principe van taalpariteit binnen het Hof, alsmede dat van de jaarlijkse wisseling van het voorzitterschap en van de samenstelling, op basis van de taal, van de zetel met zeven leden.

2. De toewijzing van de zaken aan een bepaalde zetel wordt dwingend geregeld door de bepalingen van de artikelen 48, 49 en 57 van de organieke wet.

Naar luid van artikel 49 van de wet wijst de voorzitter in functie voor elke zaak de leden van de zetel aan, met strikte inachtneming van de volgorde van inschrijving op de op 1 september van ieder jaar conform artikel 48 opgemaakte lijst van hun taalgroep.

Aldus worden, door het mechanisme van de artikelen 48 en 49, de zaken toegewezen aan een zetel met zeven leden, volgens een objectief en vooral bepaald criterium : de volgorde van hun ontvangst. In die samenstelling houdt het Hof zijn terechtzittingen, beraadslaagt het en doet het uitspraak overeenkomstig artikel 46, §1.

Een wijziging van het aldus samengestelde rechtscollege kan slechts plaatsvinden in de bij de wet bepaalde gevallen : bij afwezigheid, verhindering, wraking of verschoning van een lid van het Hof. Geen andere wettelijke bepaling wijkt af van het principe van de onveranderlijkheid van de uit zeven leden bestaande zetel, zelfs niet wanneer de behandeling van een zaak wordt voortgezet na de 31ste augustus die volgt op de inschrijving ervan op de rol. De wet organiseert trouwens in artikel 92 de verlengingen van de termijn waarin het arrest moet worden gewezen. Uit de bepalingen van de artikelen 48 en 49 van de organieke wet blijkt dat de wisseling van de meerderheid in de uit zeven leden bestaande zetel, slechts geldt voor de zaken die nieuw worden aangebracht vanaf 1 september van elk jaar.

3. Artikel 46, § 2, somt de gevallen op waarin het Hof in voltallige zitting bijeenkomt. Het bepaalt bovendien dat elk van beide voorzitters een zaak kan voorleggen aan het Arbitragehof in voltallige zitting. Overeenkomstig deze bepaling wordt bij staking van stemmen een beslissende stem verleend aan de voorzitter in functie op het tijdstip van de stemming. De alternantieregels die volgt uit de artikelen 45 en 111 van de organieke wet heeft volle uitwerking voor het voorzitterschap, met ingang van 1 september : het voorzitterschap met al zijn bevoegdheden - dus ook de beslissende stem bij staking van stemmen, wanneer het Hof bijeenkomt in voltallige zitting -, wordt om beurten door elke voorzitter waargenomen voor een termijn van één jaar.

4. Tenslotte, in de onderstelling dat artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden toepasselijk mocht zijn op de voor het Arbitragehof aangebrachte geschillen, waarborgt de organieke wet in elk geval een eerlijke en openbare

behandeling van de zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig rechter.

Om deze redenen,

beslist het Hof :

1. Overeenkomstig de wet is de zetel met zeven leden voor iedere zaak op definitieve wijze samengesteld in functie van inschrijving van de zaak op de rol.
2. Overeenkomstig de wet is, wanneer het Hof in voltallige zitting bijeenkomt, de stem van de voorzitter in functie op het ogenblik van de stemming beslissend bij staking van stemmen.
3. De zetel, zoals hij was samengesteld op de terechtzitting van 19 september 1985, was samengesteld overeenkomstig de wet.

Aldus uitgesproken in de Franse en in de Nederlandse taal, overeenkomstig artikel 55 van de wet van 28 juni 1983, ter openbare terechtzitting van 25 oktober 1985.

De griffier,
H. VAN DER ZWALMEN

De voorzitter,
E. GUTT